

ROMAN

aşk ve gurur

İNGİLİZCE ASLINDAN ÇEVİREN: BETÜL GÖKÇEK

DÜNYA EDEBİYATI

jane
austen

AŞK VE GURUR

Jane Austen

Dünya Roman - Öykü

TİMAŞ YAYINLARI | 3575
Dünya Edebiyatı Dizisi | 21

YAYIN YÖNETMENİ
İhsan Sönmez

EDİTÖR
Ayőe Tuba Ayman

KAPAK TASARIMI
Ravza Kızıltuğ

1. BASKI
Temmuz 2014, İstanbul

4. BASKI
Ekim 2019, İstanbul

ISBN

ISBN 978-605-08-1662-4

9 786050 816624

TİMAŞ YAYINLARI
Cağaloğlu, Alemdar Mahallesi,
Alayköşkü Caddesi, No:5, Fatih/İstanbul
Telefon: (0212) 511 24 24

timas.com.tr

timas@timas.com.tr

   timasyayingrubu

Kültür Bakanlığı Yayıncılık
Sertifika No: 12364

BASKI VE CİLT

Pasifik Ofset

Cihangir Mah. Güvercin Cad. No:3

Baha İş Merkezi A Blok Kat:2

Avclar / İstanbul

Telefon: (0212) 412 17 77

Matbaa Sertifika No: 44451

YAYIN HAKLARI

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak

Timaş Basım Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi'ne aittir.
İzinsiz yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İyi bir servete sahip bekâr bir erkeğin, her şeyden önce bir eşe ihtiyaç duyduğu, kabul görmüş bir gerçektir.

Yeni bir bölgeye taşınan böyle bir adamın duyguları ya da görüşü bilinmese de bu gerçek, çevredeki ailelerin zihinlerine o kadar yerleşmiştir ki genç adam kızlarından birinin tapulu malı olarak görülür mutlaka.

Bir gün Bayan Bennet, “Sevgili Bay Bennet, duyduğunuz mu Netherfield Konağı sonunda kiraya verilmiş.” dedi.

Bay Bennet duymadığını söyleyince eşi şu cevabı verdi:

“Ama doğru, Bayan Long biraz önce buradaydı ve her şeyi anlattı.”

Bay Bennet cevap vermedi.

“Kimin kiraladığını bilmek istemiyor musunuz?” diye seslendi hanımı sabırsızlanarak.

“Görünüşe göre bana söylemeye can atıyorsunuz sevgilim, dinlemekten başka seçeneğim var mı?”

Bu cevap Bayan Bennet'in devam etmesi için yeterliydi.

“Sevgilim nasıl bilmezsin?! Bayan Long dedi ki, İngiltere'nin kuzeyinden zengin, genç bir bey Netherfield'ı satın almış, pazartesi günü bir arabayla yeri görmek için buraya gelmiş, öyle beğenmiş ki Bay Morris'le hemen anlaşmaya varmış. Sonbahardan evvel taşınacaktı, hizmetçilerinden birkaçı gelecek hafta eve yerleşeceklermiş.”

“Adı neymiş?”

“Bingley.”

“Evli mi, bekâr mı?”

“Aa elbette bekâr canım. Yılda dört beş bin kazanan büyük bir servet sahibi, bekâr bir erkek. Kızlarımız için ne güzel bir şey!”

“Nasıl yani? Onlarla ne ilgisi var?”

“Bay Bennet,” dedi hanımı, “bazen öyle canımı sıkıyorsunuz ki! Ben kızlarımızdan birinin onunla evlenmesini istiyorum.”

“Peki kendisi evlenip buraya yerleşmeye niyet ediyor mu dersin?”

“Niyet etmek mi? Saçma, nasıl böyle konuşabiliyorsunuz! Ama her zaman kızlarımızdan birine âşık olma ihtimali var ve bu yüzden gelir gelmez onu ziyaret etmeniz gerekiyor.”

“Bence buna hiç gerek yok. Siz kızlarla gidebilirsiniz ya da kızlar kendileri gitsin, bu daha iyi olur. Çünkü en az onlar kadar güzelsiniz, Bay Bingley partinin en güzeli olduğunuzu düşünebilir.”

“Canım, beni şımartıyorsunuz. Tabii ki ben de güzelim ama şu anda bu olağanüstü bir durummuş gibi davranamam. Benim gibi beş kız büyüten bir kadın, kendi güzelliğini düşünmekten vazgeçmelidir.”

“Çoğu kadın, güzelliğini yitirmiştir zaten böyle bir durumda.”

“Ama sevgilim, Bay Bingley buraya geldiğinde, onu mutlaka gidip görmelisiniz.”

“Bu yapabileceğimden fazla, size söz veremeyeceğim.”

“Ama kızlarınızı düşünün. Onlardan biri için güzel bir birliktelik olacak. Sir William ve Lady Lucas genelde yeni taşınanlara gitmedikleri halde bu beyi ziyaret etmekte kararlılar. Gerçekten gitmelisiniz; siz gitmezseniz, bizim de gitmemiz mümkün olmaz.”

“Aşırı evham yapıyorsunuz. Bay Bingley’nin sizi görmekten çok mutlu olacağına eminim. Seçtiği kızıyla evlenmesine izin vereceğime dair birkaç satır yazar, sizinle gönderirim, benim küçük Lizzy’im hakkında daha güzel şeyler yazarım ama.”

“Böyle bir şey yapmanızı istemiyorum. Lizzy diğerlerinden daha üstün değil, ne Jane’in yarısı kadar güzel ne de Lydia kadar uyumlu. Ama siz her seferinde onu önde tutuyorsunuz.”

Bay Bennet, “Kızlar bu söylediğiniz özelliklerin hiçbirine sahip değil. Onlar da diğer genç kızlar gibi aptal ve bilgisiz, fakat Lizzy hepsinden daha zeki.” diye cevap verdi.

“Bay Bennet, kendi çocuklarınıza nasıl böyle kötü davranabilirsiniz. Beni üzmemekten zevk alıyorsunuz. Zavallı sinirlerime hiç merhametiniz yok!”

“Beni yanlış anladınız, sevgilim. Sinirlerinize saygım sonsuz. Onlar benim eski dostum. En az yirmi yıldır onlardan bahsediyorsunuz.”

“Benim neler çektiğimi bilmiyorsunuz tabii!”

“Ama umarım bunun da üstesinden gelirsiniz ve daha pek çok kez, yılda dört bin kazanan genç bekârlarla komşuluk ettiğinizi görürsünüz.”

“Siz onlarla görüşmeyeceğiniz için yirmisi daha gelse bize bir faydası olmayacak!”

“Emin olabilirsin sevgilim, gelenler yirmiyi bulursa, hepsini ziyaret edeceğim.”

Bay Bennet işlek zekâsı, iğneli esprileri, çekingenliği ve kaprisleriyle o kadar garip bir karışımdı ki yirmi üç yıllık tecrübe, karısının kendisini anlamasına yetmemişti. Kendi zihni ise daha basit çalışırdı. Bayan Bennet orta zekâlı, bilgisiz ve anı anına uymayan bir kadındı. Memnun edilmediği zamanlarda sinirlerinden şikâyete başlardı. Onun tek işi kızlarını evlendirmek, avuntusu ise gezmek ve dedikodu yapmaktı.

İKİNCİ BÖLÜM

Bay Bennet, Bay Bingley'ye hoş geldine ilk gidenlerdendi. Her ne kadar karısını gitmeyeceğine inandırdıysa da, Bay Bingley'yi ziyaret etmeye niyeti hep vardı. Ancak ziyaret akşamına kadar, karısının bundan haberi bile yoktu. İkinci kızının bir şapkasını süslemekle meşgul olduğunu gören Bay Bennet kızına seslendi ve niyetini şu şekilde ilan etti:

“Umarım Bay Bingley şapkanı beğenir, Lizzy.”

Annesi sitemle, “Ziyaret etmeyeceğimiz için Bay Bingley'nin neyi beğeneceğini bilemeyeceğiz.” dedi.

“Ama anne unutuyorsunuz” dedi Elizabeth, “balolarda onunla karşılaşacağız, Bayan Long bizi kendisiyle tanıştıracığına söz verdi.”

“Bayan Long'un böyle bir şey yapacağına hiç inanmıyorum. Onun kendi kuzenleri var. Üstelik Bayan Long bencil ve ikiyüzlü bir kadın.”

“Ben de sanmıyorum,” dedi Bay Bennet, “ona bel bağlamadığınızı görmek beni sevindirdi.”

Bayan Bennet cevap vermeye tenezzül etmedi, fakat kızlarından birini azarlamaktan da geri kalmadı.

“Tanrı aşkına sürekli öksürüp durma lütfen, Kitty. Sinirlerime biraz acı. Mahvettiniz beni!”

“Kitty öksürük konusunda pek de düşünceli değildir,” dedi babası, “zamanlaması hep kötüdür.”

“Kendi keyfimden öksürmüyorum ya!” diye kızarak cevap verdi Kitty. “Bir sonraki balo ne zaman Lizzy?”

“İki hafta sonra yarın.”

“Ay, gerçekten de öyle!” diye bağırdı annesi, “Bayan Long ancak balodan önceki gün gelir, kendisi onunla daha tanışmadığı için bizi de tanıştırmaması imkânsız.”

“O halde sevgilim, siz arkadaşınızdan öne geçer, onu Bay Bingley’le siz tanıştırsınız.”

“Olacak şey mi bu Bay Bennet, imkânsız, daha kendim tanışmamışken!.. Nasıl böyle alay edebiliyorsunuz?!”

“İhtiyatınızı anlıyorum. İki haftalık bir tanışıklık tabii ki yeterli olmaz. Bir insan on beş günün sonunda bir adamın gerçekten nasıl biri olduğunu anlayamaz. Ama biz teşebbüs etmezsek de başkaları edecektir mutlaka. Hem sonra Bayan Long ve kızlarının da bir şansı olmalı, bu hoşlarına gidecektir. Bu yüzden siz bu görevi kabul etmezseniz, bizzat ben üstlenebilirim.”

Kızlar gözlerini babalarına dikmiş, bakıyorlardı; Bayan Bennet ise sadece, “Saçmalık, saçmalık!” dedi.

“Bu da ne demek acaba;” diye şaşkınlıkla sordu Bay Bennet, “tanıştırma kurallarına ve buna verilen öneme saçmalık mı diyorsunuz? Ben size katılmıyorum. Sen ne dersin Mary? Sen derin düşüncelere sahip, önemli kitaplar okuyan ve çıkarımlar yapan bir genç kızsın...”

Mary etkili birkaç şey söylemek istedi, ama nasıl söyleyeceğini bilemedi.

Bay Bennet, “Mary düşüncelerini toplarken, biz Bay Bingley’ye dönelim.” dedi.

“Bay Bingley’den bıktım artık!” diye söylendi karısı.

“Bunu duyduğuma üzuldüm, ama neden daha önce söylemediniz? Bilsydim kesinlikle onu ziyaret etmezdim bu sabah. Şansa bak! Ama ziyaret ettiğime göre, bu tanışıklıktan kaçamayız artık.”

Bayanların şaşkınlığı tam da onun istediği şeydi, Bayan Bennet’in heyecanı diğerlerini bastırmıştı bile. İlk sevinç hengâmesi sona erdiğinde Bayan Bennet aslında baştan beri bunu beklediğini anlatmaya koyuldu.

“Ne kadar iyisiniz sevgili Bay Bennet. Ama sonunda sizi ikna edeceğimi biliyordum. Kızlarınızı böyle bir tanışmayı ihmal etmeyecek kadar çok sevdiğinizden emindim. Ah, ne kadar mesudum! Çok güzel bir şakaydı bu doğrusu, sabah gittiniz ve şimdiye kadar hiçbir şey söylemediniz!”

“Kitty, şimdi istediğin kadar öksürebilirsin.” diyen Bay Bennet bir yandan konuşurken bir yandan da karısının abartılı sevincinden yorgun düşmüş bir vaziyette odadan ayrıldı.

“Ne kadar mükemmel bir babanız var kızlar!” dedi anneleri kapı kapanınca. “Babanızın bu iyiliğine karşılık onun gönlünü nasıl edeceksiniz bilmiyorum ve tabii ki benim de... Bu yaşta her gün bir ahbap edinmek insanın pek hoşuna gitmez. Ama sizin hatırladığınız için her şeyi yaparız. Lydia, aşkım, en küçükleri olmana rağmen bence bir sonraki baloda Bay Bingley seninle dans edecek.”

“Ben hiç endişelenmiyorum,” dedi Lydia cesaretle, “en küçükleri olsam da en uzunlarıyım.”

Evin hanımları akşamın geri kalanını, Bay Bingley'nin babalarının ziyaretine ne zaman karşılık vereceğini düşünmek ve genç adamı akşam yemeğine ne zaman çağıracaklarına karar vermekle geçirdiler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Beş kızının yardımlarıyla sorduğu birçok soruya rağmen, kocasının Bay Bingley hakkında anlattıkları Bayan Bennet'a yeterli gelmemişti. Arsız suallerle kurnaz tahminler yaparak, uzak ihtimaller üzerine yorumlarda bulunarak Bay Bennet'a adeta hücum ettiler; fakat Bay Bennet onların bu hünerli sorgusundan kurtulmayı yine de başardı ve sonunda havadisleri komşuları Lady Lucas'tan almaya mecbur kaldılar. Lady Lucas'ın anlattıkları oldukça olumluydu. Sir William, Bay Bingley'den çok hoşlanmıştı. Bay Bingley oldukça genç, son derece yakışıklı, gayet uyumlu bir adamdı ve bir sonraki ilk baloya, geniş bir arkadaş grubuyla katılmaya niyetleniyordu. Bundan daha güzel bir haber olamazdı!

“Kızlarımdan birinin Netherfield malikânesine yerleştiğini görsen...” dedi Bayan Bennet kocasına ve devam etti, “Yine aynı şekilde diğerleri de ev bark sahibi olsa daha ne isterim ki!”

Birkaç gün sonra Bay Bingley, Bay Bennet'a iade-i ziyarete geldi ve kütüphanede on dakika kadar oturdular. Bay Bingley güzelliklerinin methini çok duyduğu genç bayanları görmenin umuduyla oyalandı, ama babalarından başkasını göremedi. Bayanlar bu konuda biraz daha şanslıydı, zira üstteki cam-

dan onun mavi bir ceket giydiğini ve siyah bir ata bindiğini görebiliyorlardı.

Sonrasında akşam yemeği için bir davet gönderildi; Bayan Bennet cevap geldiğinde ev hanımlığını ispat edecek yemek listesini tasarlamıştı bile. Ancak Bay Bingley'den bir sonraki gün şehre gitmek zorunda kaldığını ve Bennetların davetini kabul edemeyeceğini bildiren bir cevap geldi.

Bayan Bennet bu durum karşısında epeyce kaygılandı. Bay Bingley'nin Hertfordshire'dan gelişinin hemen sonrasında şehirde ne gibi bir işi olabilirdi, anlamıyordu. Onun bir yerden diğerine sürekli gezeceğinden ve asla Netherfield'a yerleşemeyeceğinden korkmaya başladı. Lady Lucas ise baloya büyük bir arkadaş grubu toplamak için Londra'ya gittiği fikrini ortaya atarak Bayan Bennet'in korkularını biraz yatıştırdı. Daha sonra Bay Bingley'nin on iki bayan ve yedi beyefendi ile birlikte geldiği haberleri yayılmaya başladı. Kızlar bayanların sayısını duyunca üzüldüler, fakat balodan bir önceki gün Bay Bingley'nin beş kız kardeşi ve kuzeni, yani altı kişiyle birlikte Londra'dan geleceğini duyduklarında rahatladılar. Parti başladığında ise içeri giren yalnızca beş kişiydi: Bay Bingley, onun iki kız kardeşi, en büyük kız kardeşinin eşi ve genç bir adam.

Bay Bingley sevimli bir yüze, doğal ve rahat hareketlere sahip, iyi görünümlü ve efendi biriydi. Kız kardeşleri de oldukça hoş bayanlardı. Eniştesi Bay Hurst, efendi bir bey gibi görünüyordu, ancak arkadaşı Bay Darcy uzun boyu, yakışıklı yüz hatları ve asaletiyile dikkatleri hemen üzerine çekti. O odaya girdikten beş dakika sonra yılda on bin kazandığı söylentisi yayıldı. Beyler ondan endamlı bir adam olarak bahsederken,

bayanlar onu Bay Bingley'den daha yakışıklı bulduklarını ifade ettiler. Bay Darcy gece yarısına kadar büyük bir hayranlıkla izleniyordu, ta ki hareketleri bu izlenimi tersine döndürünceye kadar. Zira gururlu, memnun edilemez olduğu ve kendisini çevresinin üstünde gördüğü fark edilmişti; Derbyshire'daki geniş malikânesi bile sert ve can sıkıcı bir yüze ve arkadaşıyla kıyaslamaya bile değmeyen bu adamı kurtaramazdı.

Bay Bingley çok geçmeden salondaki hatırı sayılır insanlarla tanışmıştı. Gayet neşeli ve samimiydi, çalan tüm parçalar eşliğinde dans etti. Hatta balonun erken biteceğine kızıyor ve kendisi de Netherfield'da bir balo vermekten söz ediyordu. Sevimli ve cana yakın tavırları, karakterinin temsiliydi. O ve arkadaşı birbirlerinden ne kadar da farklılardı! Bay Darcy, diğer bayanlarla tanışmayı reddederek sadece bir kez Bayan Hurst ve bir kez de Bayan Jane Bingley'le dans etti. Geri kalan vaktini ise salonda gezinerek geçirdi. Karakteri hakkında kesin karara varılmıştı: Dünyadaki en gururlu ve en huysuz adamdı, salondaki herkes onun bir daha gelmemesini umut ediyordu. Bay Darcy'den son derece rahatsız olanlardan biri de Bayan Bennet'ti. Bu duygusunun şiddeti, Bay Darcy'nin kızlarından birini hafife almasıyla daha da artmıştı.

Elizabeth Bennet, genç adamların sayıca azlığı dolayısıyla iki dansta oturmak zorunda kalmıştı. Genç kız, Bay Darcy'yi duyacak kadar yakınında durduğu için onunla Bay Bingley arasında geçen konuşmalara kulak misafiri olmuştu. Danstan kısa bir süreliğine ayrılan Bay Bingley, arkadaşına dans etmesi için ısrar ediyordu.

“Haydi gel Darcy,” dedi Bingley, “seni böyle tek başına otururken görmekten nefret ediyorum. Dans etsen iyi olacak.”

“Kesinlikle hayır. Eşimle tanışıklığım olmadıkça dans etmekten hoşlanmadığımı biliyorsun. Hele böyle bir toplulukta kesinlikle katlanılmaz. Kız kardeşlerin dansta, onların haricinde de birlikte durmanın bana eziyet olmayacağı başka bir kadın yok salonda.”

“Ben senin kadar zor beğenen biri değilim.” dedi Bingley, “Şerefim üstüne yemin ederim, hayatım boyunca bu kadar hoş kızlarla karşılaşmamıştım; birçoğu eşsiz güzellikte.”

“Sen salonun en güzel kızıyla dans ediyorsun.” dedi Bay Darcy, Bennet kızlarının en büyüğüne bakarak.

“O benim şimdiye kadar gördüğüm en güzel varlık. Senin hemen arkada oturan bir de kardeşi var; o da oldukça hoş ve söylemeliyim ki çok da eğlenceli. Bırak da dans eşime seninle tanıştırmasını söyleyeyim.”

“Hangisini diyorsun?” dedi ve arkasını döndü, göz göze gelinceye kadar Elizabeth’e baktı, gözlerini çekti ve soğuk bir edayla, “Fena sayılmaz, ama beni dans etmeye heveslendirecek kadar güzel değil; hem başka erkekler tarafından hafife alınan genç bayanları önemseyecek kadar keyifli değilim şu anda. Eşine dönsen ve gülüşünün tadını çıkarsan iyi olacak, benimle vakit harcama.” dedi.

Bay Bingley arkadaşının tavsiyesini dinledi. Bay Darcy de oradan uzaklaştı. Elizabeth ise hoşnutsuzlukla bir süre olduğu yerde kaldı. Yine de daha sonra bu hikâyeyi arkadaşlarına

büyük bir neşeyle anlattı, gülünç şeylerle eğlenebilen canlı tabiatı sayesinde.

Tüm aile o gece hep birlikte hoşça vakit geçirdiler. Bayan Bennet en büyük kızının Netherfield grubu tarafından çok beğenildiğini görmüştü. Bay Bingley onunla iki defa dans etmiş, kız kardeşleri de Jane'e özel ilgi göstermişlerdi. Jane bu ilgiden en az annesi kadar hoşnut kalsa da bunu daha ağırbaşlı karşılıyordu. Elizabeth, Jane'in mutluluğunu paylaşıyordu. Mary, komşuların kendisi için "en hünerlileri" dediklerini işitmişti. Catherine'le Lydia ise eşsiz kalmayacak kadar şanslıydılar, ki bu da şimdiye kadar bir balodan beklentilerinin karşılanması demekti. Sonunda yaşadıkları kasaba Longbourn'a büyük bir neşeyle geri döndüler. Eve geldiklerinde Bay Bennet'ı ayakta buldular. Elinde bir kitapla zamana aldırış etmeden duruyor, büyük beklentilere neden olan bu gecede yaşanan olayları epeyce merak ediyordu. Karısının bu yeni gelen genç adam hakkında hayal kırıklığına uğramış olmasını umuyordu, fakat aksine bunun farklı bir hikâye olduğunu anladı.

Bayan Bennet içeri girerken, "Ah sevgilim," dedi, "hayatımızın en eğlenceli akşamıydı ve en mükemmel balosu!.. Keşke siz de orada olsaydınız. Jane çok beğenildi, her şey çok başkaydı. Herkes onun ne kadar güzel görüldüğünden bahsetti; Bay Bingley de onu çok beğendi, iki kez dans ettiler. Sadece bunu düşünün sevgilim, iki kez dans ettiler ve salonda Jane'den başka onunla iki defa dans eden olmadı. İlk başta Lucasların kızına teklif etti. Onları öyle görünce çok üzüldüm, ancak onu çok beğenmedi, zaten kimse beğenmez biliyorsunuz. Ve sonra, Jane dans etmeye giderken, sanki ona vurulmuş gibiydi. Jane'nin kim olduğunu öğrenmeye çalıştı ve onunla tanıştı;

sonraki iki dansı onunla yaptı. Üçüncü dansını Bayan King’le yaptı, dördüncüyü Maria Lucas’la, beşincisini yine Jane’le ve altıncısını Lizzy’le ve Boulanger...”

“Bana biraz acısaymış,” dedi kocası sabırsızlanarak, “daha fazla dans etmezmiş. Tanrı aşkına eşlerinden daha fazla bahsetmeyin. Ah bana biraz acısaymış, ilk dansında ayağını burkarmış.”

“Ah sevgilim,” diye devam etti Bayan Bennet, “kendisinden pek memnun kaldım. Son derece yakışıklı bir genç, kız kardeşleri de oldukça çekici bayanlar. Ben hayatımda onlarınki kadar şık elbiseler görmedim. Sanırım Bayan Hurst’ün elbisesindeki oya...”

Bay Bennet, balodaki giyim kuşamı anlatmasına itiraz ederek eşinin sözünü yine kesti. Böylece Bayan Bennet konuşacak başka konu bulmak zorunda kalmıştı; sivri bir dille ve biraz da abartarak Bay Darcy’nin korkunç kabalığını anlatmaya başladı.

“Ama sizi temin ederim,” diye ekledi, “Lizzy onun beğenisine hitap etmediği için hiçbir şey kaybetmedi. Çünkü Bay Darcy aşırı derecede can sıkıcı, korkunç bir adam ve kesinlikle memnun etmeye değmez. O kadar kendini beğenmiş, o kadar kibirli ki kimse ona katlanamaz. Oradan oraya yürüyüp durdu, kendi kendine hayaller kurdu. Zaten dans edilecek kadar yakışıklı da değil. Ona ağzının payını vermeniz için orada olmanızı çok isterdim canım. Nefret ettim o adamdan!”

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Jane ve Elizabeth yalnız kaldıklarında, öncesinde Bay Bingley'yi methederken ölçülü davranan Jane şimdi kardeşine onu ne kadar beğendiğini anlatmaya başladı.

“Tam bir beyefendinin olması gerektiği gibi;” dedi, “hassas, iyi kalpli, neşeli... Ben hiç böyle hoş tavırlar görmemiştim; çok görgülü ve rahat.”

“Ve de yakışıklı!” diye cevap verdi Elizabeth, “Genç bir adamın olması gerektiği gibi, olabilirse tabii. Böylece mükemmelliğini bütünlemiş oluyor.”

“Bana ikinci kez dans etmeyi teklif ettiğinde çok gururlandım. Böyle bir iltifat beklemiyordum.”

“Gerçekten mi? Ben senin adına bekliyordum. Fakat aramızda büyük bir fark var. Komplimanlar sana hep sürpriz olarak geliyor, ama bana asla. Sana bunu tekrar teklif etmesinden daha doğal ne olabilir ki? Salondaki diğer kadınlardan beş kat daha güzel olduğunu görmezden gelememiştir. Nihayetinde, kesinlikle çok uyumlu, bence onu sevebilirsin. Ondan çok daha aptal kişilerden hoşlandığın oldu.”

“Ah Lizzy!”

“Biliyorsun, senin herkesi sevmeye aşırı bir eğilimin var. Kimsenin kusurunu görmezsin. Gözünde bütün dünya iyi ve hoştur. Hayatım boyunca herhangi birinin kötülüğünden bahsettiğini hiç duymadım.”

“Ben kimseyi eleştirmek için acele etmek istemiyorum, ama ne düşündüğümü de hep söylerim.”

“Öyle olduğunu biliyorum ve seni harika yapan da bu. İyi niyetinden dolayı başkalarının saçmalık ve aptallıklarını görmüyorsun. Doğruluğun taklidi o kadar yaygın ki her yerde karşılaşıyor. Ama planlamadan veya hava atmadan dürüst olmak, herkesin karakterinin iyi taraflarını almak, kimsenin kötülüğünü konuşmamak sadece sana ait bir şey. Bu yüzden bu adamın kız kardeşlerini de beğendin, değil mi? Halbuki onların davranışları ağabeylerininki gibi değildi.”

“İlk başta kesinlikle değildi. Fakat onlarla sohbet edince çok hoş kızlar olduğunu anlıyorsun. Bayan Bingley ağabeyiyle kalıp, evi çekip çevirecekmış. Onunla çok iyi bir komşuluk geliştiremezsek hayal kırıklığına uğrarım.”

Elizabeth sessizce dinledi, ama ikna olmadı. Bayanların hareketleri genel olarak pek de hoş sayılmazdı. Elizabeth, ablasından daha keskin görüşlüydü ve onun kadar kolay etkilenmiyordu, Bingley kardeşlerden düşüncesini etkileyecek bir övgü de duymadığı için tavırlarını kabullenmekte zorlanıyordu. Aslında gayet hoş bayanlardı, hoş tutulduklarında iyi huylu olan ve canları istediğinde uyumlu davranan insanlardı, ama aynı zamanda kibirli ve kendini beğenmiş olabiliyorlardı. Gayet güzellerdi, şehirdeki özel okullardan birinde eğitim

görmüşlerdi. Yirmi bin poundluk bir servete sahiplerdi, gerektiğinden fazla harcama yapma alışkanlığında idiler ve mevki sahibi insanlarla arkadaşlık ederlerdi. Bundan dolayı kendilerini bir şey sanıyor, diğerlerinden üstün tutuyorlardı. İngiltere'nin kuzeyindeki saygıdeğer bir aileden geliyorlardı ve bu özellik onlar için kendilerinin ve ağabeylerinin servetinin, ticaret yoluyla kazanılmış olmasının önüne geçiyordu.

Bir arazi almayı düşünen, fakat alamadan vefat eden babasından Bay Bingley'ye yaklaşık yüz bin pound miras kalmıştı. Bay Bingley de babası gibi bir malikâne almaya niyetlendi, bazen bölgeyi bile seçtiği oluyordu; fakat şu anda geniş ve rahat bir eve sahip olduğu için, onun mizacını bilenler, ömrünün geri kalanını Netherfield'da geçireceğini ve satın alma işini oğullarına bırakacağını düşünüyorlardı.

Kız kardeşleri, onun bir ev almasını çok istiyorlardı. Ağabeyleri hâlâ bir kiracı olsa da, Bayan Bingley evin hanımı olmaya hiç de isteksiz değildi. Servetinden daha çok yakışıklılığıyla ön plana çıkan bir adamla evli olan Bayan Hurst ise yeri geldiğinde ağabeyinin evini kendi eviymişçesine sahiplenmekten kaçınıyordu. Bay Bingley Netherfield malikânesini tavsiye üzerine görmeye gittiğinde reşit olalı henüz iki yıl olmamıştı. Evin dış görüntüsünü ve odalarını oldukça beğenmiş, ev sahibinin övgülerinin de etkisiyle yarım saat içinde karar vererek hemen kiralamıştı.

Karakterleri çok farklı olmasına rağmen Bay Bingley ile Darcy'nin güçlü bir dostlukları vardı. Bay Bingley rahatlığı, dürüstlüğü ve uysallığı ile Darcy'ye kendini sevdirmişti. Oysa hiçbir fitrat kendisine daha zıt olamazdı, üstelik Darcy kendi karakterinden oldukça memnundu.

Darcy'nin değerlendirme ve görüşlerine Bingley son derece güvenir ve saygı gösterirdi. Fikir ve kavrayışta Darcy daha üstündü. Bingley kesinlikle yetersiz değildi, fakat Darcy zekiydi. Oldukça gururlu, içine kapanık ve titiz biriydi, iyi yetişmiş olmasına rağmen Darcy'nin davranışları hiç de cazip değildi. Bu bakımdan, arkadaşı daha avantajlıydı, Bingley nerede olursa olsun, mutlaka sevilirdi; Darcy ise çevresindekileri sürekli gcendirirdi.

Bingley buradaki kadar güzel kızla ve bu denli hoş insanlarla hayatı boyunca karşılaşmamıştı. Herkes ona karşı oldukça nazik ve son derece ilgiliydi. Çok geçmeden salonun büyük kısmıyla tanışmıştı bile, Bayan Jane Bennet'a, gelince bir melek bile ondan daha güzel olamazdı!

Darcy ise aksine pek de güzel bulmadığı ve en ufak bir ilgi hissetmediği bir toplulukla karşılaştığını düşünüyordu, kim-seden de ne ilgi ne de iltifat gördü. Bayan Jane Bennet'ı güzel bulmuştu, fakat o da çok fazla gülümsüyordu.

Bayan Hurst ve kız kardeşi de aynı şekilde düşünüyorlardı. Fakat yine de onu beğenmiş, şirin bir kız olduğunu söylemiş ve kendisini daha iyi tanımak herhangi bir sakınca görme-mişlerdi. Böylece Bayan Bennet'ın tatlı bir kız olduğu herkes tarafından onaylandı böylece. Bay Bingley de Jane'e karşı duyguları konusunda rahat olabilirdi artık.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Longbourn'a kısa bir mesafede, Bennetların samimi olduğu bir aile yaşıyordu. Sir William Lucas, eskiden Meryton'da ticaretle meşguldü, bu sayede orta derecede bir servet sahibi olmuştu, belediye başkanlığı yaptığı zamanlarda ise Kral tarafından kendisine şövalyelik makamı verilmişti. Bu ayrıcalık belki de onu fazla etkilemişti. Dolayısıyla işinden ve küçük bir tüccar kasabasında yaşamaktan nefret etmeye başladı. Her ikisinden de vazgeçerek ailesiyle birlikte Meryton'dan bir mil uzaklıkta bir eve yerleşti. Burada, sonrasında Lucas Locası adı verilen bu köşkte, kendi itibarını zevkle düşünebilir, ticareti düşünmek zorunda olmadan kendini "bütün dünyaya karşı kibar olmak" görevine adayabilirdi. Her ne kadar rütbesinden gururlanıyor olsa da bu onu kibirli yapmamıştı, aksine herkesle ilgilenirdi. Yaratılış itibarıyla arkadaş canlısı biriydi, çevresine karşı zararsızdı ve hep nazik olmaya çalışırdı. Saray'dan unvan kazanması onu tam bir asil yapmıştı adeta.

Lady Lucas, Bayan Bennet'ın değer vereceği bir komşu olacak kadar zeki değilse de iyi bir kadındı. Birkaç çocuğu vardı. En büyükleri Charlotte yirmi yedi yaşlarında, anlayışlı ve zeki bir genç kadındı, Elizabeth'le yakın arkadaşlardı.

Lucas ve Bennet ailelerinin kadınlarının balodan sonra sohbet etmeleri adeta bir kuraldı. Meryton partisinden sonraki sabah Lucaslar dedikodu için Longbourn'a doğru yol almıştı bile.

Bayan Bennet tüm terbiyesini takınarak, "Akşama güzel başlamıştın Charlotte," dedi, "Bay Bingley'nin ilk tercihiydin."

"Evet, ama ikinci seçtiği kızı daha çok beğenmiş görünüyordu."

"Jane'i kastediyorsun sanırım, onunla iki defa dans etti diye... Gerçekten ondan hoşlanmış gibi görünüyordu. Aslına bakarsan ben de öyle olduğuna inanıyorum. Hatta bununla ilgili bazı şeyler duydum, ne olduğunu pek anlayamadım, yani Bay Robinson'la ilgili."

Elizabeth, "Onunla Bay Robinson arasında geçen ve tesadüfen duyduğum konuşmayı diyorsunuz herhalde. Size bundan bahsetmedim mi?" dedi. "Bay Robinson ona bizim Meryton balolarını nasıl bulduğunu, salonda birçok güzel bayanın olduğunu ve bunlardan en güzelinin hangisi olduğunu soruyordu. O da hemen heyecanla son sorusuna cevap verdi, 'Ah Bayan Bennetlerin en büyükleri tabii ki, bu soruya başka cevap olamaz.' dedi."

"İnanılmaz! Bu çok kesin... Öyle gözükmüyor gerçi, ama biliyorsunuz ki bu hiçbir anlama gelmeyebilir."

"Benim tesadüfen duyduklarım seninkilerden daha farklı şeylerdi, Eliza." dedi Charlotte, "Bay Darcy çok da dinlemeye degecek şeyler söylemedi, değil mi? Zavallı Eliza! Yalnızca 'fena sayılmazmışsın!'"

“Rica ederim bunu aklına sokup da onun kötü davranışları yüzünden Lizzy’nin canını sıkma. Öyle huysuz bir adam ki onun tarafından seilmek tamamen talihsizlik. Bayan Long geçen gece bana Bay Darcy’nin yarım saat boyunca bir kez bile ağzını açmadan yanında öylece oturduğunu söyledi.”

“Emin misiniz anneciğim? Burada küçük bir yanlış yok mu?” diye sordu Jane, “Çünkü Bay Darcy’nin onunla konuştuğunu kesinlikle gördüm.”

“Evet, en sonunda ona Netherfield’dan hoşlanıp hoşlanmadığını sormuş, o da cevap vermek zorunda kalmış. Bayan Long’a göre kendisiyle konuşulduğu için çok öfkeli görünüyormuş.”

“Bayan Bingley bana şöyle söyledi:” dedi Jane, “Yakın arkadaşlarının haricinde kimseyle çok konuşmazmış. Ancak onların yanındayken şaşırtıcı biçimde iyi huylu oluyormuş.”

“Bunun bir kelimesine bile inanmıyorum, tatlım. Eğer gerçekten çok iyi huylu biri olsaydı, Bayan Long’la konuşurdu. Ama bunun neden olduğunu tahmin edebiliyorum. Herkes gururun onu yiyip bitirdiğini söylüyor; sanırım Bayan Long’un faytonu olmadığını ve baloya, kiraladığı at arabasıyla geldiğini bir şekilde duymuş.”

“Bayan Long’la konuşmaması çok da önemli değil,” dedi Bayan Lucas, “ama Lizzy’le dans etmesini isterdim.”

“Bir dahaki sefere Lizzy,” dedi annesi, “senin yerinde olsam, onunla dans etmem.”

“Size söz veriyorum anneciğim, onunla asla dans etmeyeceğim.”